

[For Hækkerup.]

tion og beskæftigelse. Det er, hvis jeg må bruge det udtryk, forretningen Danmark, der styrker sig i forhold til udlandet. For det andet fordeler den byrderne således, at alle undtagen de svageste kommer til at bære en rimelig andel af de nødvendige afsavn, men også opnår en rimelig andel af de fordele, en sådan politik vil give os, hvis den gennemføres konsekvent. For det tredje har den fundet tilslutning hos det altovervejende flertal af lønmodtagerne, som hermed anerkender, at den ekstraordinære situation kræver det ekstraordinære middel, at de affinder sig med, at en overenskomst-mæssig sikret dyrtidsportion indefryses i samme periode, hvor ikke-lønmodtagere betaler en tilsvarende engangsskat. Denne ligestilling er lønmodtagernes forudsætning for deres tilslutning til regeringens politik, ligesom det må være klart, at arbejdsgiverne og erhvervene følger dette mådehold op med selv at afstå fra de pris- og avancestigninger, som situationen måske ellers trods avancement og monopolkontrol kunne give dem.

Det er regeringens politik. Hvad er alternativet til denne politik? Ja, hvis man vælger at afvise den, rejser der sig følgende muligheder for en alternativ politik: for det første kan man lade stå til og ikke gøre noget. Virkningerne heraf vil være, at pris- og lønstigningen i den nuværende konjunktursituation vil æde hinanden op, og i stigende tempo, til skade for konkurrenceevnen og dermed produktionen og beskæftigelsen. En ligevægt vil i så fald først blive tilvejebragt, når arbejdsløshed og antallet af virksomhedslukninger har nået et sådant omfang, at den reelle efterspørgsel er nedbragt tilstrækkeligt. Ingen kan formentlig være interesseret i en sådan politik, som ville medføre en meget stor arbejdsløshed og en lavere levestandard for størstedelen af befolkningen.

For det andet er der det alternativ at søge betalingsbalanceproblemerne klaret ad finansiel vej, d. v. s. enten gennem en drastisk nedskæring af statens udgifter, der ville gå hårdt ud over investeringer i skoler, andre uddannelsesinstitutioner, hospitaler, plejehjem, børnehjem, veje, broer, boligbyggeri osv., altså investeringer, som vi alle ønsker og anerkender nødvendigheden af.

Det er ensbetydende med at sætte en meget væsentlig del af den samfundsmæssige udbygning i stå. Eller finanspolitisk en forøget beskatning eller tvungen opsparing, så efterspørgslen bliver tilstrækkelig formindsket til at skabe ligevægt på betalingsbalancen. Da en sådan politik ville medføre, at indkomstmængden i samfundet i første omgang ville vokse med en dyrtidsportions fulde virkning, d. v. s. ca. 1 milliard kr., måtte skatteprovenuet stige med et tilsvarende beløb. At anvende bunden opsparing i stedet for skat kan vel lades ude af betragtning, fordi man herved til den øjeblikkelige skattemæssige virkning af den bundne opsparing tilføjer et senere tilbagebetalingsproblem. Men en sådan beskatning ville enten betyde en forøgelse af momsen, formentlig til 13 pct., eller en vældig forøgelse af punktskatterne på de traditionelle varer, cigaretter, øl, spiritus osv. eller en forøgelse af den direkte beskatning med omkring 12-15 pct. Dette ville for lønmodtagerne betyde, at de fik dyrtidsportionen, som hurtigt blev spist op af prisstigninger, og til gengæld fik en ekstraskat.

Eller man kunne finanspolitisk tænke sig en tredje vej, en kombination, så man skærer ned på udgifterne og forøger skatterne og derved opnår at anvende noget af begge de metoder; jeg har nævnt, og samtidig opnår en negativ virkning på produktion og beskæftigelse, som formentlig vil svare nogenlunde til nedgangen ved de andre alternativer. Endelig kunne man tænke sig det alternativ, at man førte en strammere kreditpolitik, end vi gør i dag. Det ville betyde en hurtig og umiddelbar nedskæring af investeringer, produktion og beskæftigelse, omtrent det dårligste, man i den nuværende situation kunne gøre.

Dette er vore muligheder. Hvis vi vil holde os på et sagligt plan, er det disse problemer, der skal drøftes, og valget mellem disse veje, der skal træffes. Jeg tvivler ikke om, at de sagkyndige vil give regeringen ret i dens forslag. Det har vi allerede mange udsagn om. Jeg tvivler heller ikke om, at hvis erhvervslederne skal udtrykke deres mening frigjort for politiske hensyn, er de enige. Det er på denne baggrund, vor afgørelse skal træffes. Det skal ikke blot være en saglig afgørelse — det skal det være — men det skal samtidig være en afgørelse,